

Brandförsvaret
Tjänsteskrivelse till Rådningnämnden

Datum:
2024-11-18

Diarienummer:
RÄN-2024-00158

Handläggare:
Mikael Lundkvist

Lokalförsörjningsplan 2025

Förslag till beslut

Rådningnämnden beslutar

1. **att** fastställa nämndens lokalförsörjningsplan för 2025.

Ärendet

Lokalförsörjningsplanen är ett verktyg för nämnden att planera det långsiktiga behovet av lokaler. Planeringsperioden omfattar åren 2025–2034. Planen bör revideras årligen för att dokumentet ska kunna vara ett pålitligt underlag i planeringsprocessen.

Beredning

Ärendet har beretts av tjänstepersoner vid Uppsala brandförsvaret.

Föredragning

Lokalförsörjningsplanen grundar sig på Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2025 samt den riskanalys som ligger till grund för programmet och på översiktsplanerna från kommunerna. Kompletterade bedömningar har gjorts angående utvecklingen av den fysiska arbetsmiljön samt förutsättningarna för en jämställd och likvärdig arbetsplats.

Lokalförsörjningsplanen 2025 är en revidering av lokalförsörjningsplanen för 2024. Det är mindre revideringar som gjorts.

Sida 2, kapitel ”Underlag för bedömning”:

Ändrat till Handlingsprogram för 2025.

Sida 3, kapitel ”Förutsättningar för övningsverksamhet”:

Första stycket, mening ”2 av dessa tillfällen måste vara med värmetsillsats, vilket

innebär riktig brand eller motsvarande.”
ändrad till

”Två av dessa tillfällen måste vara med värmetsats, vilket innebär brand med fibrösa material eller motsvarande.”

Sida 3, kapitel ”Övningsområde Viktoria vid Fyrislunds brandstation”:

Första stycket, mening ”Tillgängligheten för kommuninterna kunder till brandförsvarets externutbildningar är god med närhet till Uppsala tätort och bra kommunikationer.” är borttagen.

Sida 3, kapitel ”Övningsområde Viktoria vid Fyrislunds brandstation”:

Sista stycket, mening ”De fibrösa brandövningshusen har efterförbränning av brandgaserna vilket ger minimal miljöpåverkan samt möjlighet att placera anläggningar i närheten av annan verksamhet”

har ersatts med

”De fibrösa brandövningshusen kan ha efterförbränning av brandgaserna eller rening av brandgaserna vilket ger minimal miljöpåverkan samt möjlighet att placera anläggningar i närheten av annan verksamhet.”

Sida 4, kapitel ”Sammanfattning lokalbehov”:

Sista meningen ”Behovet av lager och förråd kan komma att öka beroende på statliga ambitionsökningar gällande civilt försvar.”

har ersatts med

”Behovet av lager och förråd kan komma att öka beroende på ambitionsökningar gällande civilt försvar.”

Sida 4, kapitel ”Kostnadsutveckling”:

Sista meningen ”Lokalhyreskostnaden 2024 bedöms till cirka 46 miljoner kronor vilket motsvarar 17 procent av nämndens totala budget.”

har ersatts med

”Lokalhyreskostnaden 2025 bedöms till cirka 48 miljoner kronor vilket motsvarar 17 procent av nämndens totala budget.”

Sida 6, ”Bilaga 2; Lokalresurser”:

I tabellen har arean för Almunge brandstation ändrats från 347 kvm till 536 kvm.

Sida 8, ”Bilaga 4; Avtalslängd och status”:

Kolumnen ”Avtal löper ut” har uppdaterats. För Röksskyddsverkstad har statusen ändrats från 2 till 3.

Sida 9, ”Bilaga 5; Större pågående och planerade lokalförändringar”:

Östhammars brandstation, texten ”Östhammars kommun planerar sälja fastigheten till en extern ägare. Ombyggnationer och renoveringar kommer ske efter en försäljning.”

har ersatts med

”Östhammars kommun planerar att eventuellt sälja fastigheten till en extern ägare.

Antingen så bygger sedan Östhammars kommun en ny brandstation eller så får brandförsvaret fortsatt hyra befintlig brandstation av en extern ägare. Ur ett verksamhetsperspektiv är det bästa att bygga en ny brandstation med en annan placering. Ombyggnationer och renoveringar i befintlig station blir antagligen kostsamt samtidigt som det inte går att få en optimal lösning.”

Rosendals brandstation har tagits bort.

Knutby brandstation, sista meningen ”Planeringsprocessen startade under 2021 och ny station beräknas vara klar 2025.”

har ersatts med

”Planeringsprocessen startade under 2021 och ny station beräknas vara klar 2027.”

Söderfors brandstation, sista meningen ”Planeringsprocessen startades under 2021 och ny station beräknas vara klar 2025.”

har ersatts med

”Planeringsprocessen startades under 2021 och ny station beräknas vara klar 2026.”

Österbybruk brandstation och Björklinge brandstation har lagts till.

Fyrislunds brandstation, övningsområde texten ” Anpassning av personallokaler.

Beräknas vara klart under 2025.

Anpassning av övningsanläggningar för att kunna utföra miljövänligare brandövningar.

Beräknas var klart under 2026. Fordonsverkstaden behöver flyttas och moderniseras, beräknas vara klart 2027.”

har ersatts med

” Anpassning av personallokaler, nya lokaler i iordningsställs i huvudbyggnaden.

Beräknas vara klart under 2025.

Anpassning av övningsanläggningar för att kunna utföra miljövänligare brandövningar.

Beräknas var klart under 2027. Fordonsverkstaden behöver flyttas och moderniseras, beräknas vara klart 2029.”

Sida 10, Investeringsbedömning:

Tabellen uppdaterad.

Sida 13, ”Bilaga 8; Generella inriktningar för utformning av lokaler” en punkt tillagd i punktlistan

” • Det är att föredra att kommunkoncernerna är ägare till brandstationerna ur ett beredskapsperspektiv.”

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2024-11-18
- Bilaga1, Lokalförsörjningsplan 2025

Delges

Tierps kommun

Uppsala kommun

Östhammars kommun

Brandförsvaret

Patrik Kjellberg

Tillförordnad förvaltningsdirektör

RÄDDNINGSNÄMNDEN

Dnr: RÄN-2024-00158

Datum: 2024-12-02

Lokalförsörjningsplan räddningsnämnden 2025

Lokalförsörjningsplan räddningsnämnden 2025	1
Inledning	2
Behovsanalys	2
Framtida behov	2
Sammanfattning lokalbehov	4
Kostnadsutveckling	4
Bilaga 1; Befolknings-, infrastruktur- och bostadsutveckling	5
Bilaga 2; Lokalresurser	6
Bilaga 3; Karta över brandstationernas placering	7
Bilaga 4; Avtalslängd och status	8
Bilaga 5; Större pågående och planerade lokalförändringar	9
Bilaga 6; Processbeskrivning, förändringar i lokalbeståndet	11
Bilaga 7; Lokalernas standard	12
Bilaga 8; Generella inriktningar för utformning av lokaler	13
Brandstationernas och verksamhetslokalernas placering	13
Uppmärkning och skyltning och utvändig miljö	13
Skalskydd och övervakning	14
Jämställdhet	14
Fysisk arbetsmiljö	15

VI SAMVERKAR I EN GEMENSAM RÄDDNINGSNÄMND

Postadress: Uppsala kommun, Räddningsnämnden • 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel) • Fax: 018-727 30 19
E-post: raddningsnamnden@ uppsala.se
www. uppsala.se

Inledning

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, där Uppsala kommun är värdkommun. Räddningsnämnden styrs av alla tre kommuner främst genom ett avtal mellan kommunerna, ett reglemente och ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor.

Kommunstyrelserna i alla tre kommuner har en uppsyningsplikt över den gemensamma nämnden och hela rättsfiguren kan karaktäriseras som en hybrid, invävd i alla tre kommuner med en stark karaktär av egenregiverksamhet.

Nämndens verksamhet omfattar olycksförebyggande verksamhet, tillsyn, information och rådgivning, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor. Nämndens verksamhet omfattar också tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Nämnden ska stödja andra nämnder i alla tre kommuner inom sitt kompetensområde.

Lokalförsörjningsplanen är ett verktyg för nämnden att planera det långsiktiga behovet av lokaler. Planeringsperioden omfattar åren 2025 - 2034. Planen bör revideras årligen för att dokumentet ska kunna vara ett pålitligt underlag i planeringsprocessen.

Behovsanalys

Målet med denna analys är att beskriva det prognostiserade behovet av brandstationer och andra lokaler och dess utformning.

Underlag för bedömning

Analysen grundar sig på Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2025¹ samt den riskanalys² som ligger till grund för programmet och på översiktsplanerna från kommunerna. Kompletterade bedömningar har gjorts angående utvecklingen av den fysiska arbetsmiljön samt förutsättningarna för en jämställd och likvärdig arbetsplats.

Framtida behov

Utryckningsverksamhet

Viss utökning av utryckningsstyrkan planeras att göras i närtid. Förändringarna påverkar dock inte lokalbehovet. Omdisponering och optimering av tekniska resurser som fordon och utrustning sker kontinuerligt.

Dagens lokalresurser avseende placering och storlek motsvarar behovet utifrån gällande handlingsprogram för räddningstjänst. Vissa lokaler behöver dock renoveras eller ersättas med nya lokaler inom 1-4 år, se tabell "Avtalslängd och status".

¹ Tierps, Uppsala och Östhammars kommuners handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst för 2025 enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

² Riskanalys underlag för handlingsprogram 2025

Osäkerhetsfaktorer

Vid större byggnadsprojekt och infrastrukturprojekt som södra staden i Uppsala och vid förändring i lagar och förordningar kan behovet av lokalresurser förändras.

Kontor och administrativa lokaler

Nästan all personal vid brandförsvaret arbetar i operativ verksamhet på något sätt. De flesta har någon form av jour eller beredskapstjänst antingen under hela arbetstiden eller en viss del arbetstiden. Kontorslokalerna behöver därför vara belägna vid brandstationerna för att möjliggöra denna operativa roll som kräver omedelbar tillgång till materiel och fordon. Det totala behovet av kontorsplatser är cirka 70 och behovet bedöms inte förändras inom de närmaste åren.

Lager och förråd

Brandförsvaret har behov av lager och förråd för materiel, främst för den uttryckande verksamheten, såsom kläder, andningsutrustning, brandslang och övrig brandmateriel. Lokalerna behöver till största del vara belägna vid brandstationerna för snabb tillgänglighet och underhåll av materielen. Behovet av lager och förråd kan komma att öka beroende på ambitionsökningar gällande civilt försvar.

Förutsättningar för övningsverksamhet

Det årliga behovet för personal som tjänstgör som rökdykare regleras i Arbetsmiljöverkets föreskrift *AFS 2007:7 Rök och kemdykning*. I föreskriften styrs antalet övningstillfällen till minst 4 gånger per år/person. Två av dessa tillfällen måste vara med värmetillsats, vilket innebär brand med fibrösa material eller motsvarande.

Förutom rökövningar är det ett stort behov av andra räddningstjänstövningar som bland annat styrs av andra föreskrifter från Arbetsmiljöverket. Det genomförs cirka 250 övningsdagar per år vid övningsområdet Viktoria.

Övningsområde Viktoria vid Fyrislundens brandstation

Brandförsvaret utbildar kontinuerligt all rökdykande personal vid övningsfältet Viktoria. Övningsfältets framtid avgörs delvis av omkringliggande bebyggelse och på vilket sätt brandförsvaret påverkar omgivningen och miljön. Övningsfältets geografiska placering bedöms vara idealisk för brandförsvaret verksamhet. Den geografiska närheten till en brandstation ger flera mervärden och en möjlighet att öva under beredskap med minimal beredskapspåverkan. Det är en förutsättning att ha övningsfältet intill en brandstation för att kunna ha den omfattning på övningsverksamheten som är nödvändig.

En anpassning av övningsverksamheten för att minska miljöpåverkan och påverkan på verksamheter runt Viktoria pågår, men behöver på sikt förbättras ytterligare. Det finns behov av fortsatt utveckling av övningsområdet för att tillgodose behovet av utbildningar i syfte att bibehålla lagstadgad kompetens samt för att öva nya insatsmetoder och ny teknik.

Under senare år har utvecklingen på övningsfält runt om i världen gått mot gasolldrivna brandövningshus och brandövningshus med eldning med fibrösa material som har en rening av brandgaserna. Av många räddningstjänster bedöms det som nödvändigt att öva med fibrösa bränder för att förbereda personalen på ett realistiskt sätt. De fibrösa brandövningshusen kan ha efterförbränning av brandgaserna eller rening av brandgaserna

vilket ger minimal miljöpåverkan samt möjlighet att placera anläggningar i närheten av annan verksamhet. På sikt behöver alla befintliga brandövningsanläggningar vid Viktoria bytas ut mot gasol drivna brandövningshus eller fibrösa brandövningshus med rening av brandgaser, kostnaden för detta bedöms till mellan 20 och 30 miljoner kronor.

Övningsområden vid andra stationer

Det är ett ökat behov av övningsplatser vid andra brandstationer. Mindre kompletterande övningsanläggning vid de övriga brandstationerna behövs för att underlätta för beredskapsanställd personal att öva närmare sin arbetsplats och för att undvika långa resor till och från Viktoria. En övningsplats i anslutning till Tierps nya brandstation är färdigställd och ska utrustas med lämpliga övningsanläggningar. Vid Östhammars brandstation planeras en liknande övningsanläggning.

Räddningscentral

Räddningsnämnden hyr även en räddningscentral (RC90). En del av räddningscentralen hyrs ut till SOS-Alarm AB. Behovet bedöms inte förändras under perioden. Räddningscentralen behöver återställas så den uppfyller formella krav för en RC90-byggnad.

Museum

Brandförsvaret hyr en brandstation i Gamla Uppsala för museiverksamhet. Brandstation kan besökas av allmänheten efter önskemål och det hålls öppet hus vid vissa tillfällen för allmänheten. Vid diverse arrangemang i Sverige deltar brandförsvaret med veteranfordonen som är placerade i brandstationen. Verksamheten sköts främst av föreningen Röde Hanen, en kamratförening för anställda och före detta anställda vid brandförsvaret.

Sammanfattning lokalbehov

Behovet av antal lokaler för utryckningsverksamhet, kontor och administrativa lokaler, lager och förråd, räddningscentral samt museiverksamhet bedöms i stort vara oförändrat under perioden.

Eventuellt behöver Rosendals brandstation flyttas eller en ny station byggas i och med utbyggnaden av södra staden i Uppsala. Behovet av antalet övningsplatser bedöms öka. Behovet av utveckling av befintlig övningsplats vid Viktoria bedöms nödvändigt under perioden.

Miljöanpassningar behöver tillsammans med fastighetsägaren göras i de flesta lokaler. Behovet av lager och förråd kan komma att öka beroende på ambitionsökningar gällande civilt försvar.

Kostnadsutveckling

Hyreskostnaderna beräknas öka på grund av behovet att ersätta äldre brandstationer med nybyggnationer och behovet av omfattande renoveringar. Anpassning till mer miljövänliga övningsanordningar och till mer jämställda lokaler medför också kostnadsökningar. Lokalhyreskostnaden 2025 bedöms till cirka 48 miljoner kronor vilket motsvarar 17 procent av nämndens totala budget.

Bilaga 1; Befolknings-, infrastruktur- och bostadsutveckling

Varje mandatperiod antar kommunerna ett nytt handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor. Handlingsprogrammet föregås av en riskanalys som tar hänsyn till befolknings-, infrastruktur- och bostadsutvecklingen i alla tre kommuner. Handlingsprogrammet tar även hänsyn till andra faktorer såsom förändrad lagstiftning, klimatförändringar, allmänna hotläget i samhället för att bedöma risker och dimensionera räddningstjänsten. Handlingsprogrammet som beskriver vilken kapacitet räddningstjänsten ska ha är sedan styrande för detta dokument.

Bilaga 2; Lokalresurser

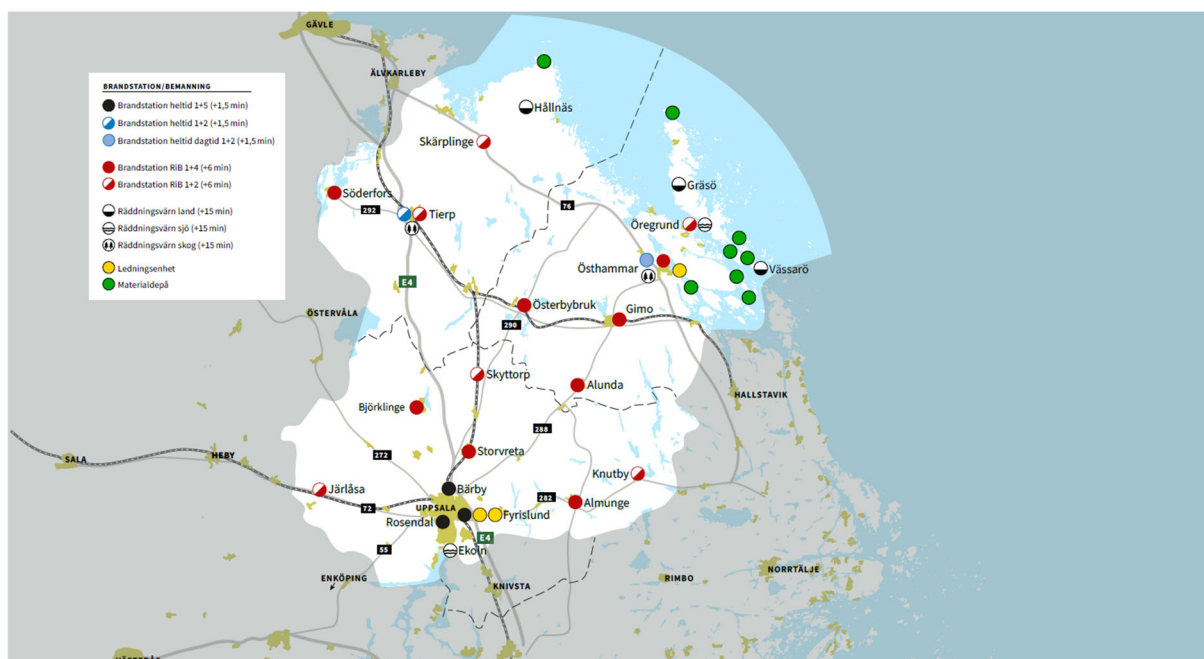
Räddningsnämnden hyr sina lokaler av den kommun där lokalen fysiskt är belägen. Det är respektive kommuns ansvar att det finns ändamålsenliga lokaler i sin egen kommun för räddningsnämndens verksamhet enligt det avtal om gemensam räddningsnämnd som Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner tecknat. Vid ett upphörande av avtalet om gemensam räddningsnämnd upphör även alla hyresavtal att gälla mellan den gemensamma nämnden och respektive kommun.

Lokalerna består till största del av brandstationer. Räddningsnämnden hyr även administrativa lokaler, ett övningsfält, ett förråd, ett brandstationsmuseum och en räddningscentral (RC90). En del av räddningscentralen hyrs ut till SOS-Alarm AB.

Förteckning av hyresobjekt/hyresavtal:

Placering	Typ	Area	Kommun
Almunge	Brandstation	536	Uppsala
Alunda	Brandstation	322	Östhammar
Björklinge	Brandstation	332	Uppsala
Bärby	Brandstation		
	Kontor	2 304	Uppsala
Fyrislund	Brandstation		
	Kontor		
	Övningsfält		
	Kontor		
	Räddningscentral	7 228	Uppsala
Gamla Uppsala	Brandstationsmuseum	194	Uppsala
Gimo	Brandstation	431	Östhammar
Gräsö	Brandstation	150	Östhammar
Hållnäs	Brandstation	200	Tierp
Järlåsa	Brandstation	325	Uppsala
Knutby	Brandstation	316	Uppsala
	Brandstation		
Rosendal	Kontor	3 186	Uppsala
Skyttorp	Brandstation	253	Uppsala
Skärplinge	Brandstation	234	Tierp
Storvreta	Brandstation	325	Uppsala
Söderfors	Brandstation	605	Tierp
	Brandstation		
Tierp	Kontor	1 788	Tierp
Vänge	Förråd	1 490	Uppsala
Öregrund	Brandstation	240	Östhammar
Österbybruk	Brandstation	496	Östhammar
	Brandstation		
Östhammar	Kontor	1 445	Östhammar
Summa kvm		22 400	

Bilaga 3; Karta över brandstationernas placering

Totalt hyrs 17 brandstationer. Tre brandstationer har heltidspersonal, två stationer har både heltidspersonal och RiB-anställd personal och 12 har RiB-anställd personal. Kapaciteten av antal kontorsarbetsplatser bedöms till 74 i lokalerna belägna i Tierp, Uppsala och Östhammars tätorter. Arbetsplatserna används av brandförsvarets administration, förebyggande verksamhet, räddningstjänstverksamhet och av servicepersonal.

Bilaga 4; Avtalslängd och status

Placering	Typ	Avtal löper ut	Förlängs sedan med	Status 1-3	Kommun
Almunge	Brandstation	2039-12-31	3 år	1	Uppsala
Alunda	Brandstation	2026-12-31	3 år	1	Östhammar
Björklinge	Brandstation	2027-12-31	3 år	2	Uppsala
Bärby	Brandstation	2025-12-31	3 år	1	Uppsala
Fyrislund	Brandstation			1	
	Rökskyddsverkstad			3	
	Viktoria Kontor			1	
	Övningsfält:	2025-12-31	3 år		Uppsala
	Personalutr.			3	
	Serviceutr.			3	
	Verkstad			3	
	Räddningscentral			1	
Gamla Uppsala	Brandstations-museum	2027-12-31	3 år	1	Uppsala
Gimo	Brandstation	2026-12-31	3 år	1	Östhammar
Hällnäs	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Tierp
Gräsö	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Östhammar
Järlåsa	Brandstation	2027-12-31	3 år	1	Uppsala
Knutby	Brandstation	2027-12-31	3 år	3	Uppsala
Rosendal	Brandstation	2025-12-31	3 år	1	Uppsala
Skyttorp	Brandstation	2027-12-31	3 år	1	Uppsala
Skärplinge	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Tierp
Storvreta	Brandstation	2027-12-31	3 år	1	Uppsala
Söderfors	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Tierp
Tierp	Brandstation	2044-02-28	5 år	1	Tierp
Vänge	Förråd	-	-	1	Uppsala
Öregrund	Brandstation	2026-12-31	3 år	2	Östhammar
Österbybruk	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Östhammar
Östhammar	Brandstation	2026-12-31	3 år	3	Östhammar

Status:

1 God status. Inga större renoveringar behövs inom 15 år.

2 Medelgod status. Större renoveringar/ny station behövs från 5 till 15 år.

3 Dålig status. Större renoveringar/ny station behövs från 0 till 4 år.

Bilaga 5; Större pågående och planerade lokalförändringar

Östhammars brandstation

Östhammars kommun planerar att eventuellt sälja fastigheten till en extern ägare. Antingen så bygger sedan Östhammars kommun en ny brandstation eller så får brandförsvaret fortsatt hyra befintlig brandstation av en extern ägare. Ur ett verksamhetsperspektiv är det bästa att bygga en ny brandstation med en annan placering. Ombyggnationer och renoveringar i befintlig station blir antagligen kostsamt samtidigt som det inte går att få en optimal lösning.

Knutby brandstation

Avtal om att ersätta befintlig brandstation med en ny brandstation tecknades mellan kommunerna under 2021. Planeringsprocessen startade under 2021 och ny station beräknas vara klar 2027.

Skärplinge brandstation

Avtal om att ersätta befintlig brandstation med en ny brandstation tecknades mellan kommunerna 2021. Planeringsprocessen startades under 2021 och ny station beräknas vara klar 2025.

Söderfors brandstation

Avtal om att ersätta befintlig brandstation med en ny brandstation tecknades mellan kommunerna 2021. Planeringsprocessen startades under 2021 och ny station beräknas vara klar 2026.

Österbybruk brandstation

Avtal om att ersätta befintlig brandstation med en ny brandstation tecknades mellan kommunerna 2024. Planeringsprocessen startades under 2025 och ny station beräknas vara klar 2028.

Björklinge brandstation

Renovering och utbyggnad. Förstudie startad och beräknas vara klar Q2 2025.

Fyrislunds brandstation, övningsområde

Anpassning av personallokaler, nya lokaler i iordningsställs i huvudbyggnaden. Beräknas vara klart under 2025.

Anpassning av övningsanläggningar för att kunna utföra miljövänligare brandövningar. Beräknas var klart under 2027. Fordonsverkstaden behöver flyttas och moderniseras, beräknas vara klart 2029.

Utbyggnaden av södra staden i Uppsala

I och med den planerade utbyggnaden av södra staden i Uppsala ser nämnden över hur den kan säkerställa räddningstjänsten i området. Det kan innebära en ny brandstation, flytt av någon brandstation och en utökning av räddningstjänstpersonal.

Bilaga 6; Processbeskrivning, förändringar i lokalbeståndet

Planeringsprocessen

Brandförsvaret långsiktiga planering utgår huvudsakligen från de tre kommunernas handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst och kommunernas befolkningsprognoser.

Vid behov av att ersätta befintliga brandstationer, utökning av antalet brandstationer eller omfattande renoweringar skriver de tre ingående kommunerna ett tilläggsavtal till samarbetsavtalet där det framgår bedömd investeringskostnad, ökad hyreskostnad och hur hyreskostnaden ska fördelas mellan kommunerna. Kommunerna har valt att behålla den kostnadsfördelning som ligger i samarbetsavtalet för de kommande hyresökningar för planerade nybyggnationer. Det för att få en enkel hantering av kostnadsfördelningen och att det över tid blir en tillräcklig rättvis kostnadsfördelning mellan kommunerna. Vid nybyggnation eller större renowering ansvarar den kommun där brandstationen är belägen i för själva investeringen och handläggningen av nybyggnationen/renoveringen.

Genomförandeprocessen

Processen för genomförande av ny-, om- och tillbyggnadsprojekt delas upp i tre skeden: utredningsskede, beslutsskede och genomförandeskede. Utredningsskedet avslutas med beslut i räddningsnämnden om behovet av ny-, om- eller tillbyggnad.

Vid behov av ny-, om- eller tillbyggnad till större belopp föreslår räddningsnämnden de tre ingående kommunerna att besluta om ny-, om- eller tillbyggnaden. Beslutsskedet avslutas med beslut i de tre kommunerna genom att kommunerna tecknar ett tilläggsavtal.

Genomförandeskedet ansvarar sedan den kommun där lokalen är fysiskt belägen i för, med bistånd av brandförsvaret.

Bilaga 7; Lokalernas standard

Vissa lokaler bedöms behöva underhållas eller ersättas med nya lokaler inom 1-4 år, se tabell "Avtalslängd och status".

Bilaga 8; Generella inriktningar för utformning av lokaler

Huvudprincipen är att lokalerna ska underlätta för personalen att utföra sina arbetsuppgifter.

Vid ombyggnad, nybyggnad och övriga anpassningar av fastigheter där brandförsvaret bedriver verksamhet gäller, förutom gällande lag- och myndighetskrav, följande övergripande inriktningar:

- Brandstationerna ska vara anpassade till återuppbyggnaden av det civila försvaret och ska kunna fungera under höjd beredskap och krig.
- Det är att föredra att kommunkoncernerna är ägare till brandstationerna ur ett beredskapsperspektiv.
- Alla brandstationer ska ha reservkraft, vid nybyggnation ska det vara stationära aggregat. I befintliga stationer ska de kompletteras med stationära aggregat så fort som möjligt utifrån bedömd livslängd och lokala förutsättningar. Stationerna ska kunna värmas upp även vid elavbrott och vid bortfall av fjärrvärme.
- Möjligheten till samverkan med andra myndigheter och annan offentlig verksamhet ska beaktas vid alla ny/om och tillbyggnationer.
- Brandstationerna ska endast dimensioneras för att tillgodose verksamhetens krav och behov.
- Lokalerna ska utformas så de främjar mångfald och en jämställd arbetsplats.
- En bra arbetsmiljö som minimerar risk för arbetsskador och ohälsa.
- Minimera lokalytorna och byggkostnaderna.
- Stationerna ska i möjligaste mån byggas så att framtida expansion är möjlig, till exempel med en till port.
- Den fysiska placeringen ska bedömas utifrån nuvarande infrastruktur och hur kommunerna planerar sin infrastruktur i översiktsplanerna.
- Vid nybyggnation ska brandstationer ha egen brunn för vattenförsörjning som komplement till kommunalt vatten.
- Vid nybyggnation ska brandstationer ha solceller, på befintliga stationer ska det om möjligt installeras solceller.

Brandstationernas och verksamhetslokalernas placering

RIB-stationers placering avgörs av riskbild, anspänningstid samt rekryteringsmöjligheter. Heltidsstationernas placering avgörs primärt av riskbild.

Kontorslokalerna behöver vara belägna vid brandstationerna för att möjliggöra den operativa roll som de flesta anställda har och som kräver omedelbar tillgång till materiel och fordon.

Lokaler avsedda för förråd och utryckningsmateriel behöver till största del vara belägna vid brandstationerna för snabb tillgänglighet och underhåll av materielen.

Uppmärkning och skyltning och utvändig miljö

Skyltning

Brandstationerna ska utmärkas med brandförsvarets logga (bakgrundsbelyst brandkårsstjärna på röd botten), och samt separat skylt med texten "BRANDSTATION" och med Ortsnamn.

Flaggor

Flaggstång ska finnas på heltidsstationer och flaggning görs normalt med brandförsvarets flagga som är utformad med brandförsvarets stjärna på röd botten
På RIB-stationer ska det inte finnas flaggstänger.

Trafikreglering

Rödljus för trafikreglering av utryckningsutfart ska finnas där behov föreligger och bedöms från fall till fall. Trafikregleringen sker normalt med manuell knapptryckning (drag i snöre) eller liknande. Tidsintervall bedöms för varje enskild plats.

Parkeringsplatser

Parkeringsmöjligheter ska finnas uppmärkt för besökande samt personal. På arbetsplatser för heltidsanställd personal finns elplintar för motorvärmare. Elplintar för laddning av elbilar ska eftersträvas.

Skalskydd och övervakning

Skyddsklass

Så hög skyddsklass som möjligt utifrån de lokala förutsättningarna.

Inbrottslarm

Alla brandstationerna ska förses med inbrottslarm.

Inpasseringssystem

Inpassering med personlig tagg på samtliga stationer.

Entré

Stängd med ringklocka.

Stängsel

Behov av stängsel avgörs från fall till fall.

Automatiskt brandlarm

Det ska finnas automatiskt brandlarm kopplat till SOS AB på alla brandstationer.

Jämställdhet

Att öka jämställdhet och mångfald har i många år varit en målsättning för brandförsvaret. Antalet anställda kvinnor ökar inom brandförsvaret och förutspås öka. Likvärdiga förutsättningar för kvinnor och män är en självklarhet och ska prioriteras. Principen för fysisk planering är att det ska vara likvärdiga förutsättningar för alla.

Toaletter

Samtliga toaletter ska vara tillgängliga för alla (könsneutrala) förutom toaletter i dam- och herromklädningsrum. Det ska finnas nödvändig utrustning för personlig hygien på alla könsneutrala toaletter.

Omlädningsrum och dusch

Följande prioritetsordning ska gälla för dusch- och omlädningsrum. Vid ombyggnad i befintliga lokaler ska prioriteringen ske utifrån en ekonomisk rimlighetsbedömning.

1. Könsneutrala dusch- och omlädningsrum där ombyte och dusch sker i individuella bås.
2. Dam- och herromklädningsvägg i vägg med överhörning mellan rummen.
3. Helt separata omlädningsrum med likvärdig standard för dam och herr.

Skåp för kläder ska finnas i separata utrymmen, gemensamma utrymmen eller i omlädningsrum.

Bastu

Där förutsättningar finns inom befintliga lokaler ska det finnas bastu för värmeträning och rengöring. Gemensam bastu för kvinnor och män kan förekomma men lokala förhållningsregler ska finnas. Ingång till gemensam bastu ska ske från gemensamt utrymme alternativt från både kvinnors och mäns omlädningsrum.

Fysisk arbetsmiljö

Forskning visar att gruppen brandmän löper ökad risk att drabbas av allvarliga sjukdomar i jämförelse med den övriga befolkningen. Brandmän och servicepersonal utsätts för obekanta kemiska föreningar i samband med bränder vilket också gör att kläder och utrustning blir kontaminerade. Anpassningar av tvättmöjligheter för kläder och materiel kan tillsammans med nya rutiner minska riskerna. Samtliga brandstationer med heltidsanställd personal har möjligheten till separat hantering av kontaminerade larmställ. För stationer med beredskapspersonal ska som huvudregel larmställ tvättas på stationen alternativt hänvisas larmställstvätt till någon heltidsstation. För att förbättra arbetsmiljön behöver lokalerna kontinuerlig anpassas när ny förbättrad teknik finns för hantering av utrustning och materiel som exempelvis slang och rökskydd.

För den fysiska arbetsmiljön eftersträvas alltid att följa de standarder/krav/normer som gäller för arbetslivet. Avgasutslug eller motsvarande anordning för fordon ska finnas i vagnhall, av modell plåtkåpor, om inte fordon föranleder andra lösningar.

Temperatur

En så jämn innetemperatur som möjligt eftersträvas i våra lokaler, oavsett årstid. Riktvärde är en minitemperatur på 20 grader C och maxtemperatur på 25 grader C för lokaler med stadigvarande vistelse. Periodvisa temperaturavvikelser kan accepteras.

Tvättstugor för kläder

Som utgångspunkt gäller konceptet Friska Brandmän. Konceptet är lika viktigt för servicepersonal som för uttryckande personal. I dagsläget arbetas det för att heltidsstationerna ska ha tillgång till barriärtvättmaskiner, med separata utrymmen för smutsig respektive ren tvätt. På RiB-stationerna ska det finnas traditionell tvättstuga och som huvudregel även tvätt och tork för larmställ. Larmställ i reserv ska finnas på RiB och heltid.